

Γενναίωψυχία. Ὁ Ἀγγλὸς φιλόσοφος καὶ ἱστορικὸς Δαβίδ Χιούμ (David Hume) εὐρίσκειτο συχνάκις, καθ' ὃν χρόνον ἦτο μέλος τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου, εἰς μεγάλας οἰκονομικὰς δυσχερείας. Ἡμέραν τινὰ ἔλαβε τὴν εἰδησιν ὅτι τῷ προσφερέτο ἡ θέσις βιβλιοθηκαρίου μὲ ἐτήσιον μισθὸν 40 λιρῶν στερλινῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπεσεκέφθη τὸν φίλον του Blacklock, ὅστις ἦτο ποιητὴς μέτριος καὶ μᾶλλον διὰ τὴν πενίαν καὶ τὴν τυφλότητά του γνωστός. Ὁ δυστυχὴς τυφλὸς ποιητὴς παρπονεῖτο εἰς τὸν Χιούμ διὰ τὴν δυσχερὴ θέσιν, ἐν ᾗ εὐρίσκειτο ἡ πολυἀριθμὸς οἰκογένειά του. Ὁ φιλόσοφος συγκινηθεὶς καὶ μὴ δυνάμενος ἄλλως πῶς νὰ βοηθήσῃ τὸν δυστυχῆ φίλον του, ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὴν γραμματεῖαν, ἐνήργησεν ὥπως ὁ διορισμὸς του εἰς τὴν θέσιν βιβλιοθηκαρίου γραφῇ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ τυφλοῦ ποιητοῦ καὶ ὑπεχρεώθῃ ἐγγράφως νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἴδιος ἀκριβῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως ταύτης, τοῦδ' ὅπερ καὶ κατενόησε. Πλήρης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως ἔφερε τὴν χαρμόσουν ἀγγελίαν εἰς τὸν δυστυχῆ Blacklock, διὰ τὸν ὅποιον ὁ φιλόσοφος μέχρι τῆς τελευταίας του στιγμῆς ἐιργάζετο ὡς βιβλιοθηκῆριος, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐλάμβανε τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του μετ' ἀληθινῆς εὐγνωμοσύνης.

Τὸ καταλλήλοτατον ποτὶν πρὸς κατάσβεσιν τῆς δίψης, πρὸ πάντων κατὰ τὰς θερμὰς τοῦ θερούς ἡμέρας, εἶνε ἐλαφρὰ λεμονάδα χωρὶς ζάχαρι. Τὸ ὕδωρ καταπαύει μὲν πρὸς στιγμὴν τὴν δίψαν ἀλλ' ἀμέσως προξενεῖ ἰδρώτα καὶ διεγείρει ἐκ νέου τὴν δίψαν. Ὅπως ἀκατάλληλος πρὸς τοῦτο καὶ βλαβερὰ εἶναι ἡ χρῆσις τῶν περιεχόντων οἰνόπνευμα ποτῶν. Τὸ ψυχρὸν τέτον ἔχει ὡσαύτως τὰ ἐλαττώματά του· ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων εἶνε, ὅτι πινόμενον κατὰ τὸ ἑσπέρας προξενεῖ ἀϋπνίαν. Τὰ παγὰν δροσίχουσι μὲν πρὸς στιγμὴν ἀλλὰ κατόπιν ἐπαυξάνουσι τὴν δίψαν. Ἐξ ὧλων λοιπὸν τῶν ποτῶν καταλλήλοτατα πρὸς κατάσβεσιν τῆς δίψης εἶναι τὰ δξέα καὶ πρὸ πάντων ἡ λεμονάδα. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ ζάχαριν, διότι αὕτη ἀναπτύσσει πολλὴν θερμότητα.

Αὐλικὴ ἐθιμοταξία ἐν Ἰσπανίᾳ. Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος Γ'. τῆς Ἰσπανίας (1598—1621) ἐκάθητο, ὀλίγον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου του, ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του καὶ ἔγραφεν. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο τὸ ψῆχος δριμύ, ἔθηκαν ἐν τῷ δωματίῳ του ἐσχάραν πλήρη πεπυρακτωμένων ἀνδράκων, ἀλλὰ τόσῳ πλησίον, ὥστε ἡ ἀνερχομένη θερμότης καθίστατο εἰς αὐτὸν λίαν ὀχληρά. Ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ἤρχισε νὰ ἰδρῶνῃ καὶ νὰ στενοχωρῆται φοβερά, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν δὲν ἐπετρέπετο νὰ μετατοπίσῃ ἰδίαις χερσὶ τὸ πύραυλον. Ὅτε ὁ ἐν τῷ δωματίῳ παρευρισκόμενος Μαρκήσιος de Roba παρετήρησε τὴν δυσάρεστον θέσιν τοῦ βασιλέως, παρεκάλεσε τὸν θαλαμηπόλον τῆς Α. Μεγαλειότητος, τὸν δοῦκα τῆς Ἀλβας, νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν ἐσχάραν. Οὗτος ὅμως ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς ἐσχάρας ἀνάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ βασιλικοῦ ἱματιοφύλακος, τοῦ δουκὸς τῆς Uzeda, καὶ πρὸς τοῦτον ὤφειλον ν' ἀπευθυνθῶσιν. Ὁ Μαρκήσιος εὐρίσκειτο εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ ἐκτελέσῃ μὲ τὰ ἴδιας του χεῖρας ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἡ αὐλικὴ ἐθιμοταξία ἐπέβαλλεν εἰς ἄλλον. Ἡ ὀχληρὰ θερμάστρα ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν της καὶ ἐπεμψαν πρὸς ἀνέυρεσιν τοῦ δουκὸς τῆς Οὐζέδης. Οὗτος ὅμως εὐρίσκειτο δυστυχῶς εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ὅτε τέλος πάντων ἦλθεν ὥπως δώσῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ πυραύλου, ὁ βασιλεὺς ἡσθάνετο μεγίστην κακοδιαθέσιν, κατὰ δὲ τὴν ἀκόλουθον νύκτα ἐνέπεσεν εἰς σφοδρὸν πυρετὸν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέθανεν.

Πόλεμος περὶ ὄνον σκιᾶς. Γελῶσαι ἦσαν αἱ ἀφορμαὶ τοῦ πολέμου μεταξὺ Λουδοβίκου Ζ'. τῆς Γαλλίας καὶ Ἑρρίκου, δουκὸς τῆς Νορμανδίας, κόμητος τοῦ Ἀνζου καὶ βραδύτερον βασιλέως τῆς Ἀγγλίας (Ἑρρίκου Β'). Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς πόλεως Rouen εἶχεν ἐκδώσῃ διάταγμα ἀπογορεῦσιν εἰς πάντας ἀνεξερατίως νὰ φέρωσι μακρὰν κόμην καὶ μακρὰν γενειάδα καὶ ἀπειλοῦν τοὺς παραβάτας δι' ἀφορισμοῦ. Ὁ Λουδοβίκος, ἵνα συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἔκειρε τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον καὶ οὕτω ἐφάνετο γελοῖος εἰς τὴν σύζυγόν του Ἑλεονώραν τῆς Ἀκουιτανίας, ἥτις περιεέλα καὶ ὠνόμαζεν αὐτὸν „μᾶλλον μοναχὸν ἢ βασιλέα“. Συνέπειά τῆς περὶ τούτου ἐριδος, ἦτις διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν

χρόνον, ἦτο τὸ διαζύγιον τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους ἐν ἔτει 1152. Μετὰ παρελθόντων πέντε μόλις ἐβδομάδων ἡ Ἑλεονώρα ἐγένετο σύζυγος τοῦ Ἑρρίκου, δουκὸς τῆς Νορμανδίας καὶ κόμητος τοῦ Ἀνζου, ὁ δὲ Λουδοβίκος ἔβλεπε μετ' ἀγανακτήσεως τὰ μόλις ἀπολεσθέντα πλούσια κτήματά του περιερχόμενα εἰς τὴν κατοχὴν ἐνὸς ἀντιζήλου, ἐχθρικοῦ οἴκου. Ὁλίγον χρόνον μετὰ τὸν γάμον ὁ Λουδοβίκος εἰσέβαλεν εἰς τὴν Νορμανδίαν καὶ οὕτως ἤρχισε σειρά αἱματηρῶν ἐπὶ τριακόσια σχεδὸν ἔτη διαρκεσάντων πολέμων, κατὰ τοὺς ὁποίους λέγεται ὅτι περὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια Γάλλων ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν των. Καὶ τοσοῦτον αἷμα ἐχύθη, διατί; διότι εἰς ἀρχιεπίσκοπος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τριχωτὰ πρόσωπα, εἰς βασιλεὺς ἐξυρίσθη, καὶ μία βασίλισσα εὕρισκε τὸν ἐξυρημένον σύζυγόν της γελοῖον.

Πολυτέλεια τῶν ἀρχαίων Ῥωμαϊκῶν θεάτρων. Τὰ κολοσσαῖα χρηματικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται πρὸς διακόσμησιν καὶ καταρτισμὸν τῶν σημερινῶν θεάτρων, φαίνονται πολὺ μικρὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πολυτέλειαν τῶν θεάτρων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ῥωμαίοις, ὡς περιγράφουσιν αὐτὰ ὁ Πλίνιος, ὁ Διόδωρος, ὁ Σουετώνιος καὶ ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Αἱ πρὸς κατασκευὴν τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῶν δαπάναι ἦσαν μυριάδες. Ὁ ἀγορανόμος Μ. Σκαῦρος ἱδρυσεν μόνον δι' ἓνα μῆνα προωρισμένον θέατρον, τριώροφον καὶ μὲ 3000 χάλκινα ἀγάλματα κεκοσμημένον, τὸ ὅποιον ἐχώρει 80,000 ἀνθρώπους. Ὁ δήμαρχος Κουρίων ἱδρυσεν δύο ἡμικυκλικὰ, ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένα ξύλινα θέατρα, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο κατ' ἀρέσκειαν νὰ προσαρμύζωνται πρὸς ἄλλα καὶ νὰ ἀποτελέσωσι ἀμφιθέατρον διὰ τὰς μονομαχίας τῶν ξιφομάχων (gladiatores). Τὰ θέατρα ταῦτα ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ στεγασθῶσιν ἔνεκα τοῦ γιγαντιαίου αὐτῶν μεγέθους, ἐκαλύπτοντο κατὰ τὸ θέρος μὲ μεταξωτὰ, πορφυρᾶ, χρυσοποικιλτα ὑφάσματα. Ὁ Πομπήϊος ᾠκοδόμησε τὸ πρῶτον λιθόδητον θέατρον, ὅπερ ἐχώρει 40,000 ἀνθρώπους. Πολλοὶ πλούσιοι Ῥωμαῖοι, ὥπως προσελκύσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εὐνοίαν τοῦ πλήθους, ᾠκοδόμουν ἰδίους ἀναλώμασιν ὑπερμεγέθη θέατρα καὶ ἐκόσμουσαν αὐτὰ πολυτελῶς μὲ ἄπειρα ἀγάλματα, εἰκόνας καὶ πολύτιμα ὑφάσματα. Ἡ σπατάλη ἐφθάρσεν ὅσοι τοσοῦτον βαθμόν, ὥστε καὶ τὰς διὰ τὰς παραστάσεις ἀναγκαίας μηχανὰς ἐπεστρώνον με ἄργυρον. Κατὰ τινὰ παράστασιν ὁ Πομπήϊος ἐξέθηκεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὥπως ἐπιδείξῃ τὸν πλοῦτόν του, 3000 χρυσὰ ἀγγεῖα. Τὸ μεγαλύτερον ἐκ τῶν θεάτρων τοῦ εἶδους τούτου εἶνε τὸ ἐν Ῥώμῃ Κολοσσαῖον (il coliseo), τοῦ ὁποίου τὰ ἐρείπια σώζονται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐλέγετο ἡ παροιμία: „Ἄν πέσῃ τὸ Κολοσσαῖον, θὰ πέσῃ καὶ ἡ Ῥώμη, καὶ ἂν ἡ Ῥώμη πέσῃ, θὰ πέσῃ καὶ ὁ κόσμος“. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ ἤρχισεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ καὶ ἐτελείωσεν ἐπὶ Τίτου τὸ 80 μ. Χ. Τὸ γιγαντιαῖον ἀμφιθέατρον, προωρισμένον διὰ μονομαχίας καὶ θηριομαχίας εἶχεν 90,000 θέσεις.

Χρησιμότης τοῦ κοκοφοίνικος. Ὁ κοκοφοῖνιξ (κουκιοφόρον δένδρον) εἶνε ἴσως τὸ χρησιμώτατον πάντων τῶν δένδρων τῆς γῆς. Παρέχει ὃι μόνον τροφὴν στερεάν καὶ ὑγράν, ἀλλὰ καὶ οἰκοδομικὴν ὕλην καὶ χρήσιμα ἀγγεῖα. Εἰς τινὰ μέρη τῶν Ἰνδιῶν ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου τούτου, ὅστις περιέχει ὕλην τινὰ ὁμοίαν πρὸς τὸ λευκὸν τοῦ ὠσοῦ, εἶνε σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἡ κυρία τροφὴ τῶν ἰθαγενῶν, ὁ δὲ γαλακτοειδὴς ὁπὸς αὐτοῦ χρησιμεύει πρὸς πόσιν. Ἐξ αὐτοῦ παρασκευάζουσιν ὡσαύτως οἶνον καὶ ζάχαριν. Ἐκ τοῦ καρποῦ ἐκδιλβεταί ὡσαύτως ἔλαιον, ἐκ δὲ τῶν ἱζημάτων κατασκευάζονται κηρία. Τὸ ἔλαιον τοῦτο χρησιμεύει πρὸς τροφὴν καὶ πρὸς φωτισμόν, ἐξ αὐτοῦ δὲ κατασκευάζεται καὶ σάπων. Αἱ ἱνες, τὰς ὁποίας πρότερον μετεχειρίζοντο πρὸς κατασκευὴν σχοινίων, χρησιμεύουσι τῶρα καὶ πρὸς κατασκευὴν ψιφιδίων, σαρώδρων, ψηκτρῶν κτλ. Ἐκ τοῦ ξύλου, ὅπερ διὰ τῆς λεάνσεως δύναται νὰ λάβῃ μεγίστην στιλπνότητα, κατασκευάζονται διάφορα κομψότατα ἀντικείμενα τῆς λεπτοτεχνίας. Ὁ σκληρὸς φλοιὸς τοῦ καρποῦ παρέχει σχεδὸν ἔτοιμα ποτήρια, λοπάδας καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀγγεῖα.

Τὸ ὄν τῆς στρουθοκαμήλου ἔχει κατὰ μέσον ὄρον βάρος 3½ λιτρῶν, κατὰ δὲ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν θρεπτικὴν ἀξίαν ἰσοδυναμεῖ μὲ 30 συνήδη φά τῆς ὀρνιθός.